

8.12.2022

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan asettaminen toimikaudeksi 2023 – 2027

Lainsäädäntö ja käytäntö

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (1299/2006) 1 §:n mukaan sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta (muutoksenhakulautakunta) toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena työttömyysturvaa koskevissa ja siihen rinnastuvissa asioissa ja Kansaneläkelaitoksen hoitamissa toimeentuloturva-asioissa siten kuin asianomaisissa etuuslaeissa erikseen säädetään.

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 1 §:n mukaan valtioneuvosto asettaa muutoksenhakulautakunnan sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan. Muutoksenhakulautakunta on asetettu 7.12.2017 valtioneuvoston päätöksellä ajalle 1.1.2018 – 31.12.2022. Nykyisen toimikauden ollessa päättymässä, muutoksenhakulautakunta tulee asettaa uudelle toimikaudelle.

Muutoksenhakulautakunnan jäsenistä säädetään lain 2 §:ssä. Sen mukaan muutoksenhakulautakunnassa on kolme päätoimista puheenjohtajaa ja enintään neljä sivutoimista puheenjohtajaa. Päätoimiset puheenjohtajat ovat muutoksenhakulautakunnan ylijohtaja ja johtajat. Muutoksenhakulautakunnassa on lisäksi sivutoimisina vähintään kuusi lääkärijäsentä, vähintään yhdeksän lakimiesjäsentä ja kahdeksantoista jäsentä, jotka edustavat joko muutoksenhakijoiden tai työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteiden tuntemusta. Lisäksi muutoksenhakulautakunnassa on riittävä määrä varajäseniä. Varajäseniä sovelletaan, mitä laissa säädetään muutoksenhakulautakunnan jäsenestä.

Lain 3 §:ssä säädetään jäsenten kelpoisuudesta ja nimittämisestä. Sen mukaan muutoksenhakulautakunnan sivutoimisilla puheenjohtajilla on oltava tuomarin virkaan oikeuttava tutkinto sekä perehtyneisyys sosiaalivakuutusasioihin ja muutoksenhakulautakunnassa käsiteltäviin etuusjärjestelmiin. Muutoksenhakulautakunnan muiden jäsenten tulee olla sosiaalivakuutusasioihin perehtyneitä ja lakimiesjäsenillä tulee lisäksi olla tuomarin virkaan oikeuttava tutkinto.

Muutoksenhakulautakunnan muihin kuin työttömyysturvaa ja siihen rinnastuvaa asiaa käsitteleviin jaostoihin nimitetään kaksitoista sellaista jäsentä, joilla on muutoksenhakijoiden olosuhteiden tuntemusta. Heistä kolme jäsentä nimitetään työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta, yksi jäsen edustavimpien yrittäjäjärjestöjen ja maatalousyrittäjäjärjestöjen ehdotuksesta, neljä jäsentä työntekijöiden ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta ja neljä jäsentä edustavimpien etuudensaajia edustavien järjestöjen ehdotuksesta.

Muutoksenhakulautakunnan työttömyysturvaa käsitteleviin jaostoihin nimitetään kuusi sellaista jäsentä, joiden tulee olla työelämää ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia. Heistä puolet on nimitettävä työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja puolet työntekijöiden ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla laillistettuja lääkäreitä.

Muutoksenhakulautakunnan jäsenten on ilmoitettava sidonnaisuuksistaan siten kuin tuomioistuinlain (673/2016) 17 luvun 17 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen velvollisuudesta ilmoittaa sidonnaisuuksistaan.

Muutoksenhakulautakunnan päätoimisten puheenjohtajien kelpoisuudesta säädetään 4 §:ssä. Sen mukaan muutoksenhakulautakunnan ylijohtajalla ja johtajilla on oltava tuomarin virkaan oikeuttava tutkinto sekä perehtyneisyys sosiaalivakuutusasioihin ja muutoksenhakulautakunnassa käsiteltäviin etuusjärjestelmiin. Lisäksi heiltä edellytetään käytännössä osoitettua johtamistaitoa. Ylijohtajalla on lisäksi oltava kokemusta esimiehenä toimimisesta.

Lain 5 §:n mukaan muutoksenhakulautakunnan jäsenen oikeudesta pysyä tehtävässään on voimassa, mitä tuomarinviran haltijasta säädetään. Jos sivutoimisen puheenjohtajan tai jäsenen tehtävä vapautuu kesken toimikauden, määrätään seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Lain 6 §:n mukaan muutoksenhakulautakunnan sivutoiminen puheenjohtaja ja jäsen on velvollinen eroamaan tehtävästään sen kuukauden päättyessä, jonka kuluessa hän täyttää 70 vuotta.

Ehdotettu kokoonpano

Muutoksenhakulautakunnan kokoonpanoksi ehdotetaan toimikaudelle 1.1.2023 – 31.12.2027 seuraavaa:

Päätoimiset puheenjohtajat (nimitetty toistaiseksi):

varatuomari Silja Romo
varatuomari Jukka Lilleberg
varatuomari Olli Häkkinen

Sivutoimiset puheenjohtajat:

oikeustieteen kandidaatti Kirsi Pohjolainen
varatuomari Heidi Nummela
varatuomari Jan Hjelt
oikeustieteen kandidaatti Jaana Rissanen

Lakimiesjäsenet:

oikeustieteen kandidaatti Outi Aalto
varatuomari Jaakko Hannula
varatuomari Henna Huhtamäki
varatuomari Riitta-Maija Jouttimäki
oikeustieteen kandidaatti Arita Kaario
oikeustieteen maisteri Mari Kuuväli
oikeustieteen kandidaatti Marjaana Maisonlahti
oikeustieteen kandidaatti Ari Pulkkinen
varatuomari Susanna Siitonen
oikeustieteen maisteri Nico Steiner
oikeustieteen maisteri Milja Tiainen
varatuomari Eeva Vahtera
oikeustieteen maisteri Anniina Alaluusua-Listola

Lakimiesjäsenien varajäsenet:

oikeustieteen kandidaatti Eva Aalto
 oikeustieteen maisteri Silja Dahlgren
 oikeustieteen maisteri Kaisu Harju-Kolkka
 varatuomari Mikko Horko
 oikeustieteen kandidaatti Kirsi Hyttinen
 oikeustieteen kandidaatti Elina Isaksson
 varatuomari Pekka Järvinen
 varatuomari Päivi Kantanen
 oikeustieteen maisteri Milla Mustamäki
 oikeustieteen kandidaatti Eva Ojala
 varatuomari Eija Piirilä
 oikeustieteen maisteri Kirsi Salo
 oikeustieteen kandidaatti Carita Wuorenjuuri

Lääkärijäsenet:

lääketieteen tohtori Juha Nevalainen
 lääketieteen tohtori Leea Muhonen
 lääketieteen lisensiaatti Heikki Pärnänen
 työterveyshuollon erikoislääkäri Kristiina Mukala
 lääketieteen tohtori, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Teemu Helkamaa
 lääketieteen lisensiaatti, fysiatrian erikoislääkäri Saija Paavola
 psykiatrian erikoislääkäri Tuija Räisänen

Lääkärijäsenien varajäsenet:

lääketieteen lisensiaatti, neurologian erikoislääkäri Hanna Kaltainen

Muutoksenhakijoiden olosuhteita tuntevat jäsenet:

Työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta nimetyt jäsenet
 työmarkkina-asiamies Juha Knuuti
 asiantuntijalääkäri Auli Rytivaara
 asiantuntija Katja Miettinen

varajäsenet

johtava työmarkkina-asiamies Suvi Kämäri
 työmarkkinalakimies Maarit Lehtinen
 asiantuntija Mikko Vieltojärvi
 verojohtaja Anita Isomaa

Edustavimpien yrittäjäjärjestöjen ja maatalousyrittäjäjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

asiantuntija Atte Rytönen-Sandberg

varajäsen

lakimies Maire Lumiaho

Työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet
 työura- ja eläkeasioiden päällikkö Sinikka Näätsaari
 tutkimuspäällikkö Antti Veirto
 ekonomisti Seppo Nevalainen
 johtava asiantuntija Katri Ojala

varajäsenet
 johtava neuvonantaja Keijo Karhumaa
 johtava asiantuntija Emmi Venäläinen
 sosiaalipoliittinen asiantuntija Egëzona Klllokoqi-Bublaku
 sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija Ida Nummelin
 sosiaali- ja työympäristöasiantuntija Sari Kola

Edustavimpien etuudensaajia edustavien järjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet
 toiminnanjohtaja Timo Kokko
 lakimies Oskari Korhonen
 lakimies Henrik Gustafsson
 edunvalvontapäällikkö Anne Perälähti

varajäsenet
 erityisasiantuntija Irene Vuorisalo
 toimitusjohtaja Helena Ylikylä-Leiva
 toiminnanjohtaja Anne Viita
 toimitusjohtaja Jukka Tahvanainen
 lakimies Elias Vartio

Työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet:

Työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet
 asiantuntija Suvi Lahti-Leeve
 asiantuntija Katja Leppänen
 asiantuntija Antti Tanskanen

varajäsenet
 lakimies Jenni Nisametdin
 lakiasiainjohtaja Markus Äimälä
 asiantuntija Hannu Ylänen
 johtava asiantuntija Markku Rajamäki
 johtava asiantuntija Vesa Rantahalvari
 veroasiantuntija Lauri Lehmusojä

Työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet
 työllisyysasioiden päällikkö Pirjo Väänänen
 ekonomisti Heikki Taulu
 lakimies Samppa Koskela

varajäsenet
lakimies Inka Douglas
juristi Sanna Rantala
työmarkkinaekonomisti Eugen Koev
erityisasiantuntija Miika Sahamies
ekonomisti Tytti Naukkarinen
työvoimapoliittinen asiantuntija Alli Tiensuu

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) kiintiösäännökset eivät koske sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaa.

Muutoksenhakulautakunnan kokoonpano vastaa sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 2 §:n vaatimuksia. Ehdotuksen mukaan muutoksenhakulautakuntaan nimitettäisiin neljä sivutoimista puheenjohtajaa, seitsemän lääkärijäsentä, kolmetoista lakimiesjäsentä sekä kahdeksantoista jäsentä, jotka edustavat joko muutoksenhakijoiden tai työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteiden tuntemusta. Ehdotetussa kokoonpanossa on riittävä määrä varajäseniä.

Muutoksenhakulautakunnan jäsenistä kahdeksantoista edustavat joko muutoksenhakijoiden tai työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteiden tuntemusta. Ehdotukset näiksi jäseniksi ja varajäseniksi on pyydetty työnantajayhdistysten edustavimmilta keskusjärjestöiltä ja työntekijöiden ja toimihenkilöiden edustavimmilta keskusjärjestöiltä, yrittäjä- ja maatalousyrittäjäjärjestöiltä ja edustavimmilta etuudensaajia edustavilta järjestöiltä. Ehdotukset jäseniksi perustuvat asianosaisilta tahoilta saatuihin ehdotuksiin.

Sivutoimisiksi puheenjohtajiksi sekä lakimiesjäseniksi ja lakimiesjäsenten varajäseniksi ehdotetuilla on kaikilla tuomarin virkaan oikeuttava tutkinto. Ehdotetut lääkärijäsenet ja näiden varajäsenet ovat laillistettuja lääkäreitä. Muutoksenhakulautakuntaan ehdotetuilta henkilöiltä, jotka eivät ole kuuluneet lautakuntaan sen kuluvalle toimikaudella, on saatu selvitys perehtyneisyydestä sosiaalivakuutusasioihin. Saatujen selvitysten perusteella henkilöillä on tehtävän edellyttämä perehtyneisyys sosiaalivakuutusasioihin. Muutoksenhakulautakuntaan kuluvalle toimikaudella kuuluneiden jäsenten on katsottava saavuttaneen vaaditun sosiaalivakuutusasioihin perehtyneisyyden jäsenenä toimiessaan. Sivutoimisiksi puheenjohtajiksi ehdotettavilla on lisäksi heiltä edellytettävä perehtyneisyys muutoksenhakulautakunnassa käsiteltäviin etusjärjestelmiin, koska he kaikki ovat jo kuluvalle toimikaudella toimineet muutoksenhakulautakunnan jäsenenä. Kaikki lautakuntaan ehdotettavat henkilöt täyttävät siten sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 3 §:ssä säädetyt kelpoisuusvaatimukset.

Muutoksenhakulautakuntaan esitettävät henkilöt ovat antaneet sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle valtion virkamieslain 8 a §:n 1 momentissa tarkoitetun selvityksen sidonnaisuuksistaan. Tiedot ovat sisältyneet annettuihin sidonnaisuusilmoituksiin sekä näitä täydentäviin ilmoituksiin. Ilmoitetuista seikoista ei johdu esteitä heidän nimittämislleen. Lautakunnan ehdotettu kokoonpano täyttää siten lain vaatimukset.